

Lera de Carlos Fabra com a president de la Diputació de Castelló, líder del PP provincial i, sense cap dubte, l'home més poderós de les comarques del nord del País Valencià, podria estar a punt de tocar a la fi. Els tentacles de Fabra —hereu d'una família amb diverses generacions tant d'alcaldes de Castelló com de presidents de la Diputació— han dirigit en la darrera dècada els afers de les comarques de Castelló, tant en l'esfera política com en l'econòmica i social. No obstant això, una investigació judicial per presumptes delictes contra l'administració pública està fent trontollar la fins ara mà ferma de Fabra per dirigir la província de Castelló. I més encara ara que, des de fa un mes, s'ha afegit a aquesta investigació una altra en què Fabra figura com a imputat per un possible delicte contra la Hisenda pública en la seua declaració de l'IRPF de l'any 1999. Amb aquesta investigació fiscal, les derivacions de l'anomenat cas Fabra han pres una renovada magnitud, i les noves derivacions podrien implicar-hi alguns dels més importants empresaris de Castelló.

Els problemes judicials de Carlos Fabra van començar ara fa un any i mig. El 17 de desembre del 2003, Vicente Vilar —un fins aleshores gairebé desconegut empresari fitosanitari del municipi d'Artana (Plana Baixa)— va presentar als jutjats de Nules dues querelles contra Fabra i altres empresaris per uns suposats delictes contra la propietat industrial, la salut pública, apropiació indeguda i falsedat en documentació mercantil. Tot i que cap de les dues querelles van ser admeses, els jutjats de Nules van detectar en el contingut d'aquests escrits una relació de fets que podien constituir un suposat delicte contra l'administració pública.

L'empresari d'Artana i propietari de l'empresa Naranjax, que havia mantingut fins llavors una íntima amistat amb el matrimoni Fabra, detallava en els escrits la manera com, suposadament, Carlos Fabra havia fet de mediador davant els ministeris del Govern del PP per agilitar els permisos fitosanitaris de l'empresa de Vilar. Així, Vilar, que havia mantingut una relació d'amistat amb Fabra i la seua esposa, denunciava que el seu examic s'havia aprofitat del seu càrrec polític per enriquir-se.

Carlos Fabra i la seua dona, M. Amparo Fernández, en un sopar. El president de la Diputació de Castelló haurà d'afrontar llargs processos d'investigació judicial per possibles fraus fiscals.

L'últim sopar de 'Don Carlos'?

Aquest dimecres, 5 de juliol, el president de la Diputació de Castelló, Carlos Fabra, torna a declarar als jutjats de Nules. Deu dies més tard li fan un sopar d'homenatge. El setge de la justícia pot arruïnar la seua trajectòria.

Segons es despenia de les querelles, Vilar pagava, a través d'una assessoria laboral de Fabra —Carmacas— importants sumes de diners per les seues gestions als ministeris per desbloquejar llicències fitosanitàries. En una de les querelles Vilar indicava textualment que "Carlos Fabra usa la tàctica de convèncer polítics d'alt rang del PP (José María Aznar, Jesús Posadas, Eduardo Zaplana i el senyor Timmerman, entre altres), que els tècnics del Ministeri d'Agricultura i Sanitat eren uns mafiosos ben organitzats, i, per fer-ho, manté reunions amb els polítics anteriorment esmentats i els demana que pressionen directors i subdirectors generals, perquè pressionen els tècnics

i les autoritzacions es facen ràpidament".

Citació com a imputat. Així les coses, el jutjat de Nules va cridar a testificar en qualitat d'imputats el president de la Diputació, Carlos Fabra, la seua esposa, María Amparo Fernández, el mateix empresari, Vicente Vilar, i la seua exesposa, Montserrat Vives. La vinculació de l'esposa de Fabra i l'exdona de Vilar amb la suposada trama fitosanitària es justifica perquè les dues eren sòcies d'Arcavi 2000, una empresa fitosanitària que, segons sembla, també es beneficiava de les possibles gestions del cap del PP provincial als ministeris.

El 2 de febrer del 2004, l'empresari d'Artana i la seua exesposa declaraven com a imputats als jutjats de Nules. Vilar va detallar davant la jutgessa com Naranjax pagava a Fabra per les seues suposades gestions, amb diners en metàl·lic –en maletins...–, enumerà reunions i trobades, regals de joies i rellotges al matrimoni Fabra i la suposada participació d'altres polítics de Castelló en la xarxa. Per contra, la seua exesposa, Montserrat Vives, ho va negar tot.

L'endemà, el matrimoni Fabra, que declarava també com a imputat als jutjats, també ho va negar tot i va justificar alguns pagaments de Vilar pel seu treball com a assessor: "Vam arribar a l'acord de cobrar-li –a Vilar– 7 o 8 milions de pessetes l'any per un servei permanent –d'assessorament–, i ell hi va estar d'acord", va dir Carlos Fabra. La jutgessa va demanar a Fabra que aportara els informes o treballs que havia realitzat per a Vilar com a assessor, però Fabra només va poder aportar dos informes escrits.

El 24 de febrer del 2004, la jutgessa va tornar a cridar a Vilar a declarar, perquè detallara els suposats pagaments a Fabra. Vilar va explicar que altres empresaris del sector fitosanitari d'Almeria i Múrcia, que estaven al corrent de la trama, també li havien donat diners perquè Fabra agilitara les llicències.

Les diverses revelacions de Vilar i del gran nombre de testimonis i imputats que ja han declarat als jutjats de Nules han obert noves vies d'investigació a la causa. Fins i tot la Fiscalia General de l'Estat va substituir el fiscal en cap de l'Audiència Provincial de Castelló, Javier Arias, que actuava com a ministeri fiscal a la causa, per un fiscal de la Fiscalia per a la Repressió de Delictes Econòmics Relacionats amb la Corrupció –més coneguda per la Fiscalia Anticorrupció–. El 15 de juny del 2004, el fiscal delegat Carlos Saiz Díaz, expert en delictes econòmics, va ser nomenat fiscal en la causa.

Des de llavors, el vessant econòmic de la trama fitosanitària de Fabra ha passat a un primer pla. A més, l'Agència Tributària ha denunciat Fabra per un presumpte delictes contra la Hisenda Pública: "no justificar", segons la

Els comptes de Fabra

El 9 de juny d'enguany la jutgessa del cas Fabra va decidir afegir a la investigació del presumpte cas per tramitar llicències fitosanitàries –on Fabra figura com a imputat– una denúncia de l'Agència Tributària contra el president de la Diputació de Castelló per un possible delictes contra Hisenda Pública: "no justificar" ingressos de fins a 50 milions de pessetes (més de 300.300 euros), segons la denúncia, en la seua declaració de l'IRPF del 1999. La jutgessa ha citat Fabra com a imputat per a aquest dimecres, perquè explique aquests fets, ja que creu que pot haver-hi vinculacions entre els diners no justificats a Hisenda i els suposats pagaments per "mediacions" a Fabra. Segons la denúncia de l'Agència Tributària, la inspecció "va posar de manifest que en els comptes bancaris dels quals Fabra és titular o cotitular s'han produït durant el 1999 nombrosos ingressos en efectiu que ascendeixen a 107.247.000 pessetes [644.126 euros]. Dels quals el contribuent ha explicat únicament l'origen de dos ingressos que sumen 9.400.000 pessetes [uns 56.500 euros]". Fabra, segons la denúncia, "consta com a titular de 19 comptes bancaris i com a autoritzat d'un total de 75". Per això, els inspectors van acotar quins d'aquests ingressos es podien imputar només a Fabra i van determinar que "d'un total de 49.764.593 pessetes [uns 300.000 euros] d'ingressos en efectiu" Fabra "no ha aportat justificació, tot i el requeriment de la inspecció". També van detectar que, en la seua activitat professional, Fabra declarava en aquell any ingressos per "558.726 pessetes [3.355 euros]", mentre que "declarava gastos deduïbles per 1.368.235 pessetes [8.217 euros]". Es a dir, Fabra com a assessor, perdia diners, circumstància que contrastava amb ingressos declarats per firmes d'assegurances clientes de l'assessoria de Fabra, com Liberty Insurance, que afirmava haver pagat 1.698.788 pessetes [10.203 euros] de retribució. Tampoc justificà, diu Hisenda, la procedència d'1,6 milions de pessetes [uns 9.600 euros] amb què va comprar un solar.

L'Agència Tributària determina que "la regularització a practicar determina una quota defraudada en l'exercici del 1999 de 149.198,34 euros", és a dir, 24,9 milions de pessetes de l'època. Entre els nombrosos pagaments en efectiu que s'evidencien en els documents d'Hisenda, alguns són d'importants empresaris de Castelló. Aquest fet podria confirmar les tesis de Vilar, qui, en conèixer els documents d'Hisenda, va emetre un escrit on vinculava temporalment diversos pagaments fets per ell amb alguns ingressos que Fabra no va poder justificar.

Informe del Govern Aznar. D'aquest informe que s'ha adjuntat a la investigació del cas Fabra destaquen diversos punts: primer, que la Unitat Central de Coordinació d'Hisenda "va rebre el 18 de maig del 2002 l'informe sobre possible apreciació d'indis racionalis de delictes contra la Hisenda Pública" de Fabra. És a dir, Hisenda va detectar el possible frau fa més de tres anys, si bé no va ser "fins al 16 de juny del 2004", ja amb el nou Govern del PSOE, quan "van començar, amb abast general, les actuacions", segons consta en la denúncia. El mateix informe revela que la investigació sobre el president de la Diputació s'ha estès a la declaració del 2000: s'indica que "la problemàtica" sobre els ingressos en efectiu és "similar", però de quantitat inferior.

A punt de prescriure. Com s'indica a l'informe de l'Agència Tributària sobre l'IRPF de Fabra del 1999, "aquest delictes prescriuria el 30 de juny", per la qual cosa l'Agència es va afanyar a remetre la informació a la fiscalia. Una volta admesa a tràmit la denúncia, segons els experts, no prescriuria. Tot i això, advocats de l'entorn de Fabra han presentat un recurs davant la jutgessa de Nules on s'indica que Fabra va fer la seua declaració el 20 de juny del 2000 "i en afers penals, el temps comença a comptar en el moment del suposat delictes". Segons aquests advocats, si es confirmara el delictes, hauria prescrit. Aquest recurs, però, encara no ha estat contestat per la jutgessa. Els advocats de Fabra podrien intentar retardar la seua declaració, prevista per a aquest dimecres, dia 5.

denúncia, fins a 50 milions de les antigues pessetes en la seua declaració de 1999.

Els nombrosos ingressos en efectiu dels comptes de Fabra, alguns vincu-

lats suposadament a importants empresaris de Castelló, segons l'escrit d'Hisenda, podrien destapar una trama de corrupció que depassaria l'àmbit fitosanitari i tocaria de prop les empre-

ses més grans pròximes al líder popular, tal com ha denunciat reiteradament l'empresari Vicente Vilar.

Macià Claramunt

L'arribada d'anticorrupció

Carlos Saiz Díaz, especialista en delictes econòmics, és el nou fiscal en el cas Fabra.

Fins que el PSOE no va recuperar el Govern espanyol, la Fiscalia Anticorrupció va restar al marge del procés judicial en què està immers Carlos Fabra.

El febrer del 2004, qui llavors era candidat del PSOE al Congrés dels Diputats per Castelló, Jordi Sevilla, va impulsar un escrit, que va tenir el suport de quasi la totalitat d'alcaldes socialistes de Castelló, per demanar a Jesús Cardenal, en aquella època fiscal general de l'estat, que demanara a la Fiscalia Anticorrupció que intervinguera en el cas Fabra.

En l'escrit es desgranaven algunes de les acusacions que, tant als tribunals com a la premsa, havien sorgit al voltant de Fabra. Es relataven les "su-

Canvis de jutge

Des que el desembre del 2003 es va iniciar el cas Fabra, els jutjats de Nules, on es realitza la investigació, han canviat reiteradament de jutge. El 2003, la titular del jutjat d'instrucció número 1 de Nules va ser María Isabel Belinchón, qui va detectar els possibles indicis de delictes contra l'administració pública en les querelles de l'empresari Vicente Vilar contra el president de la Diputació de Castelló, Carlos Fabra.

Així mateix, ella va ser l'encarregada de fer primers interrogatoris a Carlos Fabra; la seua esposa, María Amparo Fernández; l'empresari Vicente Vilar, i la seua exdona, Montserrat Vives. No obstant això, pocs mesos després va ascendir a magistrada i va ser traslladada a l'Audiència Provincial de Terol.

Poc temps després, Carmen Albert va ser nomenada com a jutgessa substituïda. Aquesta lletrada, coneguda als mit-

jans per ser la instructora de l'assassinat feixista del jove independentista Guillem Agulló, va exercir com a jutgessa fins a l'arribada de María Fernanda Lorite Chicharro, procedent dels jutjats de Gernika, que és qui més temps ha portat la investigació. Lorite Chicharro, que ha impulsat moltes diligències i ha cridat a testificar empresaris, joiers, constructors..., també va ser ascendida i traslladada al País Basc.

Llavors arribà als jutjats de Nules un altra substituïda, però no va arribar a prendre cap decisió vinculant i també va ser substituïda, ara fa tres mesos, per Marta García, una jutgessa procedent de Madrid que s'ha fet càrrec de la investigació des d'aleshores.

Aquests canvis de jutge han retardat de manera considerable la instrucció d'una causa molt complexa i amb molta documentació econòmica per analitzar.